1878. X. évfolyam. 243. szám. Szombat, december 14.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési felhivás
a
„DEBRECZEN“
hetenkint ötször megjelenő politikai és közgazdászati lapra.

Az 1879 év január 1-én lapunk XI-ik évfolyamba lép, mi fényes tanubizonysága annak, hogy hivatását mindenkor helyesen töltötte be s igy a nagy közönség nemcsak pártfogására méltatta, de áldozatkészsége lehetővé tette, hogy jövőre kitünő szellemi erőket csoportositsunk lapunk körül.

Nagy hangu igéreteket tenni nem szokásunk, egyszerüen rámutatunk e lap tiz éves multjára s azt mondjuk, hogy a tizenegyedik év minden tekintetben méltó fog lenni a megelőzőkhöz.

Jelszavunk az, a mi az országos független párté:

„Magyarország legyen önálló, független állam, mely minden idegen beavatkozástól menteu intézze ügyeit, — legyen önálló hadserege, önálló bankja, s külön vámterülete.“

Erős meggyőződésünk, hogy ezek nélkül az ország elpusztul, elvész, mint vándor nyoma a zivatarban, s épen ezért feladatul tüztük ki, küzdeni ezen elvitázhatatlan jogok visszaszerzésére ugy a mint azt alkotmányos törvényeink megengedik.

Több kiváló férfiak igérték meg szellemi támogatásukat, s megvagyunk győződve, hogy olvasóink kedvesen lesznek meglepetve a lendület által mit lapunknak adni fogunk.

Kiváló figyelemmel kisérjük Debreczen város és közel vidékének érdekeit, de e mellett az országos ügyeket mindenkor beható vizsgálódás tárgyává tesszük s koronként a belügyekben is teljes tájékozást nyujtanduuk.

Ajánljuk lapunkat a t. közönség — eddig is örömmel tapasztalt — szives pártfogásába.

A „Debreczen“ előfizetési ára:

Negyed évre	2 frt 50 kr.	Egész évre	10 frt.
Fél évre	5 „ — „	Egy hóra	1 „

Hirdetések pontosan és jutányos áron eszközöltetnek.

Előfizethetni helyben a „Debreczen“ kiadó hivatalában, picz-utcza Vecsey ház, — Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében s a vidéken minden postahivatalnál.

Péter Gàbor,
a „Debreczen“ felelős szerkesztője.

Debreczen, decz. 14.

(P.) Most, midőn a kormány többsége annyira eltörpült, hogy existentiája csak napok kérdése, midőn Tisza Kálmán nem birja többé a megbomlott kévét összetartani, mert naponként hullanak szálai, látjuk mily féltékeny gyöngédséggel veszi körül a pusztulás szele által megérintett majoritást.

Még csak az kellene, hogy a horvát képviselők szavaznának a kormány ellen s akkor Tisza Kálmán megtérne bukott elődeihez.

Már már ugy látszott, hogy ezek is kilépnek a büvkörből, sorsára hagyván nagymesterüket; már azt hittük, hogy a pártfegyelem tüze végsőt pislogott, — midőn egyszerre előáll Beöthy Algernon s azon inditványt terjeszti a meglepett ház elibe, hogy a horvátok részére adassék egy gyorsiró, miután azok beszélhetnek anyanyelvükön is.

A cselfogás sikerült s a tisztelt ház meglepetve látta, hogy a horvát testvérek ismét belekapaszkodtak Tisza Kálmánba, mint a ki pártjokra kelt olyan ügyben, melyet ősapáink törvénye szóba hozni sem engedett volna.

A kéve megerősittetett, az ingadozó bársonyszék egyidőre megtámasztatott.

A horvát urak szeme felnyilt, látván a kormányfejét kegyesen reájuk mosolyogni s most már nemcsak horvát jegyzőt, hanem majd horvát elnököt is fognak követelni, gondolván, hogy ha már megakarják vásárolni szavazataikat, hát legalább illő árt fognak szabni.

Most nincsen más hátra, minthogy a ház tisztelt tagjai mindazon nemzetiség nyelvén szóljanak, melyhez tartoznak.

Dicső apáink, kik megalkottátok a törvényt, hogy: a magyar országgyülés tanácskozásinyelve kizárólag a magyar, — csak aludjatok tovább csendesen, mi haladunk a korral s eltürjük, hogy ama megszentelt falak között idegen verebek csiripoljanak.

Muszka szél kezd fujdogálni, és mi hiába igyekeznénk a hazafiság köpenyét óvószerül tartani elibe, most vesszük észre, hogy ilyen ruhánk nincsen, mert az régen a lomtárba került.

Csak nézzük hát birkatürelemmel, mint forgat ki bennünket a szentségtelen kéz minden jogainkból s csak titkon sohajthatunk fel:

„Hol a magasröptü sas
Csak félve járt elébb
Csipogva fürdik s üt tanyát
A szemtelen veréb.“

Csak várjunk, mert el kell jönnie az időnek, mikor az igazi megváltó kikorbácsolja a templom csarnokából a lelketlen kufárokat.

Politikai hirek.

— **Szeged bankfiókot kap.** A bankfiók ügyében a miniszterelnök — és pénzügyminiszternél most járt egy küldöttség, még pedig jó sikerrel.

— **Kossuth Lajos** nagy hazánkfiát gyöngélkedése hirére meglátogatta a „Gazette Piemontesse“ czimü olasz lap szerkesztője, Minelli Gusztáv. Nagy hazánkfia pongyolában, de ágyon kivül fogadta a vendégét és hosszasabban beszélt politikai tárgyak felett, s különösen az olaszokra nézve rendkivül érdekes nyilatkozatokat tett

A szerkesztő azon kérdést intézte: való-e a mit Cantu Cezár történelmében megirt, hogy 1848-ban Kossuth 40.000 katonát ajánlott fel Ausztriának, hogy az olasz nemzetet leigázza ha Ausztria kész elismerni Magyarország függetlenségét?

Kossuth ez állitást hazugságnak, rágalomnak jelentette ki, mert épen az ellenkező mellet küzdött. Fel is hatalmazta az olasz lap szerkesztőt, hogy ezt hozza nyilvánosságra, annyival inkább, mert ujabban névtelen levelet kapott, melyben azzal gyanusitják, hogy az olasz királytól nyugdijt huz.

„Én volnék az olasz királytól nyugdijazva? mondá Kossuth. — Kináltak meg császárok és királyok nyugdijjal: de egyike sem eléggé gazdag, hogy Kossuth Lajosnak alamizsnát adhasson.“ „Nem tehettem egyebet — igy fejezi be Minelli élénken irt sorait — mint hévvel szoritani meg a nagy férfiu kezét s azt szivemhez vinni: minden szó elnémult ajkimon azon nagyszerü és nemes homlok szemlélésénél. Éljen Magyarország!“

Bosnyákok Budapesten.

Az „Egyetértés“ a bosnyák küldöttség budapesti látogatása alkalmából Verhovay Gyula tollából a következő czikket közli:

Itt a bosnyák hódolati küldöttség. Mily pompa, mily fény fogadja az udvar részéről, mézzel kenik be a czészét, melyből egy nép nevében isszák a fogadás italát, hogy örökös urrá tegyék maguk felett, a kinek seregei leverték országukat.

Valaha a legerősebbet paizson emelték fel társai, hogy első legyen az egyenlők között. Most megcsókolják a vasat, mely átdöfte függetlenségüket.

Valaha pogány módra vért ittak a közös kehelyből, hogy szerződésben erősitsék meg az összes jogait. Most pezsgőt isznak, és auf Gnadé és Ungnade feladják jogaikat.

Valaha ünnepi lakomákon emlékeztek meg azokról, a kik meghaltak a szabadságért való küzdelemben. Ma földeket és városokat járnak be, hogy szidják azok bujdosó vagy elköltözött emlékét, — a kik elég merészek voltak tüzhelyökért és hazájukért kardot fogni.

Oh! a bosnyákok notabilitásai nagyon, de nagyon czivilizáltak. Akár csak a mi főurainkat és előkelőinket látnók, a mint egy-egy szabadságharcz leverése után, a kegy morzsáit kapkodták, s ezért bitóra és börtönre kárhozottak gyanánt szidták udvar tájékán és udvaron kivül a „félrevezetett söpredéket“ s foglalták el a bujdosók jószágait.

És még azt kiabálják, hogy képtelen tan az egyenlőség tana? Nézétek csak mily egy huron pendül az előkelőség czivilisatiója, a midőn siet muszkát vagy osztrákot vezetni, aztán rohan a megdölt haza vesztő helyén, a leszurt anyák és felakasztott öregek meg sem hült tagjainak rángatása mellett hódolni.

Igen! ezen a bosnyák deputaczión megérzik a civilizátió büze. Talán ha arczukba nézhetnénk, meglátszanék a hódolati szurony bélyege és a vérpecsét is, mely igy civilisálta a hódolókat.

Irigyeljük a barbar korok civilisatióját; féljük a civilisált korok barbárságát!

— **BUDAPESTI HIREK. Baleset.** Egy hirlap kihordó a sikos járdán elcsuszott, s kezét törte. **Örült.** A Rókus kórház körül a hideg hóban egy 40 év körüli férfi térdelt és imádkozott tegnapelőtt. A szerencsétlen ember örült volt. **A királyi audenczián** negyvenen jelentkeztek, köztük több szegény nő. **Öngyilkosság.** Egy 35 éves férfi, nős, két gyermek atyja, konyhakéssel elvágta a nyakát. **Felekiné** asszony közelebb Szegedre megy vendégszerepelni. **Az egyetemen** a szünidő e hó 22-én fog kezdődni, s jan. 8-ig tart.

Hogy tettek Deésen körjegyzői vizsgát.

— Saját tudósitónktól. —

Deés, decz. 12.

Folyó hó 10-én oly szomoru eset merült fel, mely minden tisztességes embert méltán aggodalomba ejt. Minden további hozzáillesztés nélkül közöljük a tényt.

Ördöngös füzesi lakos Bakos János irásban a körjegyzői vizsga letevését kérelmezvén, annak letehetése czéljából határidőül a fentirt napnak d. e. 9 órája tüzetett ki, mely időre a vizsgáló bizottság tagjai is megidéztettek. S ez utóbbiak a jelzett időben össze is gyülekeztek de minthogy a jegyző-jelölt nem jelentkezett a kellő órában, ismét eltávoztak.

Azonban 10 óra felé Bakes János beállit a megye alispánja Szarvadi Pál urhoz vizsga alá menési szándékát jelentvén ki; az alispán őt kérelme teljesithetése tekintetéből a főjegyzőhöz utasitja. Itt Bakos meghallja, hogy a censorok már elmentek, ez dühbe hozza s nem is tartózkodott felháborodását hangjával kitüntetni. Utasitást kap arra nézve, hogy az alispánt a bizottsági tagok ujbóli összehivására kérje föl. Megtörténik. Bakos az előszobába vonul, az előhivott egyik censor: a tiszti ügyész előjövén a várakozót megpillantva, kérdi, — ő szándékszik-e ma vizsgázni?

A kérdezett mérges szemeket vet az előtte állóra és durva hangon kitör: „Kicsoda az ur? Miköze hozzá!“

A vizsgázók az alispán szobájába gyülekeznek, a megérkezettek várják társaikat. Az ajtón kopogtatás hallatszik, Bakos János belép:

„Hát mi lesz már én velem, meddig fognak várakoztatni?“

„Kérem, ön elfeledi hol van.“ Szól az ügyész.

„Nem magához beszéltem, hanem ehez az emberhez: az alispánhoz, ki engem ide citált.“ Az alispán ur rendre utasitja a békétlenkedőt megszokott flegmájával. Azonban a szelid hang olaj látszott lenni indulata tüzére, ugy hogy behivatott a szolga, hogy a tolakodót kikisérje, de Bakos uram — a szolgát kidobta és nagy botránvt csinál, a miért ellene kénytelenek a büntetési lajstromot felvenni stande pede, s ennek következményeül a garázdálkodó 14 napi fogságra itéltetik. — Az elmaradt a legnagyobb tiszteletlenséget kifejező szólásokat nem szün meg használni, sőt széket ragadt, — tettleges bántalmazásho kezd.

Az elősietett hajduk nem birnak vele, sőt kiragadja kezökből a szuronyos fegyvert s avval veszett ebként az alispánra rohan, s csak a főjegyző br. Diószegi Géza gyors közbeesése által kerültetett ki a további legnagyobb szerencsétlenség.

Végre sikerült a dühödtet eltávolitani a fogházba. Ellene, mint nyilvános erőszakoskodó ellen rögtön megtétetett a bünvádi feljelentés.

Megjegyzendő, hogy ez az ember nem volt sem bolond, sem részeg, de hogy otromba és gonosz fellépésének indoka volt, azt a bünvizsgálat deritendi ki, annyi bizonyos, hogy a megtámadottak egyike sem adott a tettre csak legkisebb okot sem.

r. l.

VIDÉK.

— A „Debreczen“ levelezése. —

P.-Ladány decz. 12.

Sokan tették azon kérdést, mi az oka hogy P.-Ladány — daczára előnyös vasuti forgalmának — nem emelkedik sem anyagi sem szellemi tekintetben, sőt hanyatlik? Feltet: a polgárság nagyobb részénél az önzés s kisszerü felfogás uralkodik, s a közügyekben nem tudnak áldozatkészséget tanusitani. Bármily ügy merüljön föl, mely a város anyagi vagy szellemi haladására szolgálhatna, a polgárságnál az a kérdés sarkpontja: kell-e fizetni? S nem hoznak pillanatnyi áldozatot a jövőben élvezendő haszonért.

Midőn az adóhivatal itt maradását a polgárság egyrésze óhajtotta s helyes áttekintéssel a directe kiadást nem látta tulzottnak az indirecte befolyó nyerességhez képest; nagyobb részének azonban nem kellett, mert fenntartásához a városnak valamivel járulnia kellett volna, s most már visszakivánnák, mert az adó Debreczenbe vitele a városnak és egyeseknek 5—10-szeresen többe kerül.

Legujabban még nagyobb veszteséget sikerült a városra erőszakolni némely sötétben bujkálónak. A telekkönyv áthozatalát leszavazták. A város intelligentiája teljes erővel küzdött hogy a valóban szükséges telekkönyvet megnyerjék s nem is látszott soknak az igényelt 1500 frt., de minden igyekezetük hajótörést szenvedett a többségnek obscurus gondolkodásán s a telekkönyv kérdését teljesitették. Nem gondolták meg azon veszteséget, mely ezután következni fog. Nem levén telekkönyv a város az árrapénzeket is Debreczenben mint központban fogja kezeltetni és igy a tisztességes fizetéssel biró közgyám is feleslegessé válik, elfogja végezhetni dolgát 100 frtért egy esküdt ember is. A kormány, tekintve a járásbiróság ugyis csekély ügyforgalmát, telekkönyv pedig nincs rövid idő mulva megfoszt a járásbiróságtól és mehetünk tárgyalni talán — Nádudvarra. A járásbiróság eltétele maga után vonja az intelligentia apostolok oszlását; a közjegyző itt nem maradhat, az ügyvédek előnyösebb talajt keresnek működésüknek s igy teljes erővel fog grassalni a rusticismus. Nem csodálható tehat ha P.-Ladányt a vasut nem viszi előre. Vasfejü csökönösség, mindent lerontó egoismus dönti a várost szegénységbe.

Annál szomorubb, hogy ezen állapotot oly emberek segitik elő és taszitják a város szekerét a sárba, kik szájukkal minden a közjóért óhajtanak tenni, de kisszerü, magános érdekekért áldozzák fel a valódi közérdeket; reájok igazán alkalmazható a költő mondása: „Kinek a haza (a közjó) mindig ajakán van, Nincsen annak, soha sincs szivében!“

— **VIDÉKI HIREK. József főherczeg** a marosvásárhelyi honréd-tábor befásitására Alcsuthról 500 drb ültetvényfát küldött. **Kis Sá-**

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

DEBRECZENBEN.

(1878. deczember 10.)

Hozzád jövék, fölkeresélek
Felejthetlen böles nevelőm!
Van kebleden még tiszta lélek,
S van szív, mely tud érezni hőn.
Van ember, honfi és keresztyén,
Ki még jár egyenes uton;
Mint rég Ezóp, embert keresvén,
Én azt itt föllelem tudom!

A fát gyümölcsiből, az embert
Tetteiből . . . ez jelszavam;
A gaz, hogy itt gyököt soh sem vert,
Tapasztalám világosan.
Bizton jövék tehát tehozzád,
Lelkes szülöttid ismerem;
A jót s nemest szivökbe oltád,
S mindig megálltak a teren.

Mint áldozó, ha tenni kellett,
A jók, az elsők közt valál;
S im a muzsák oltára mellett,
Vallás s tanügy több lakja áll.
Élet ha kelle a hazáért
Fiad veled mind talpra állt;
Vért onta lángoló nemes vért,
Nem rettegé a vészt, halált.

Bármit mond is reá az osztrák,
Kimondom nyiltan, egyenest:
Te vagy nékem, szép Magyarország
Fővárosa, nem Budapest.
Reád, örökre biztosabban
Számit hazám s hős nemzetem;
Szentül hiszem, mert igazam van,
Ha minden elhagyná: te nem! . . .

Losonczy László.

Dráma az életből.

Elbeszélés.

Irta: **H. J.**

(Folytatás.)

Nékem ez meggyőződésem, de e belső hang hatása különböző a jellemek szerint. Az egyik maga jelentkezik a törvényszéknél, a másik az oltárhoz menekül, alamizsnát ad a szegényeknek s ez által hiszi az istent kiengesztelni. Másokat a lelkiösmeret mardosása a magányba üz, elrejtőznek az emberek elől, mások mintegy mámorban mindég ujabb bünöket követnek el, hogy az első büntett nyomait elrejtsék, tompa kétségbeesésökben, s sötét dühvel ön maguk által elbizott sorsuk ellen igy gondolkoznak ugy is el van veszve minden, egy büntettel több vagy kevesebb már mindegy; komor őrültségökben az ily gyilkosok epednek a friss vér után, a bünös szive megkeményedik, mivel nem remél kegyelmet, nem ösmer irgalmat sem. Azon ember az első kihágást vonakodva aggódva követi el, ki minden körülményt megfontol, hogy tette cselekedete felfedezését lehetetlenné tegye, ez nem soká oda juthat, hogy a legalább való szemérmetlen módon kövessen el egy büntettet vagy oda, hogy rosz lelkiismerete agályai miatt botorabbul cselekszik mint a legostobább gonosztevő, a belső nyugtalanság elveszi eszének tisztaságát, mellyel az előtt birt. A bün tudata megváltoztatja az embert, jóra vagy roszra, magába tér, vagy egészen átadja magát a gonosznak és a bünnek ezen tudata a lelkiösmeret szava, mely nem hiányzik egy emberi kebelben sem.

Bielernek igazsága volt midőn előre megmondta, hogy egy bünügyi vizsgálat ingere lebilineselendi Holdent, hisz ez mindég egy dráma kifejlődése, melyben nem csak a cselekmény érdekes, hanem a kifejlődés lélektani talánya is. Az ut melyet Graal követett könnyen feltalálható volt miután tudták a helyet hol a szerencsétlenség történt és miután a bünös minden látszat szerint azon igyekezett, hogy üldözés esetében a nyomot minél világosabbá tegye. Azon hir, hogy az üldözők mindég az Amerikából visszatért Graal kereskedőt fogják keresni, a remény, hogy ily módon az üldözést végre tévutra vezeti onnan volt látható, hogy Holk két helyen hol éji szálláson volt, nagyon világos irással vezette be e szókat: Graal kereskedő családjával lakása Baltimon: a szálloda vendég könyvébe. Mindenütt emlékeztek a vörös szakállu idegenre a ki jó borra valókat adott s elbeszélték mily gyöngéd gondoskodással őrizte beteg nejét és gyermekét.

A ki azt vélte, hogy Graal egyesült övéivel, hogy elkövetett igaztalanságot helyrehozzon, az mindenben a mit hallott, ennek megerősitését látta, s csak arról győződhetett meg, hogy ez embert a szerencsétlenség kétségbeejtette. Mindnyájan a kik őt látták, midőn övéinek holttestét kereste, igy nyilatkoztak. A helység lelkésze, a falu előljárója, a vasutállomás hivatalnokai, mindnyájan hitték, hogy valahol kétségbeesésében halálát kereste, és a kutatásokat, melyek most tétettek, ugy magyarázták, mintha a szerencsétlen ember sorsát akarnák megtudni. A falut gyalog hagyta el, de a mily világosak voltak eddig nyomai, annál lehetetlenebbnek tünt fel most azok folytatását feltalálni. Minden nyomozást, melyet Bieler tett, eredménytelen maradt, mindenki felfoghatónak találta, hogy Graal fájdalmában a magányt kereste, nem követte őt a kiváncsiság. —

Bieler mindenütt megmutogatta a pénzt, melyet a falu szegényeinek ajádékozott s e czélból a helység előljáróságának átadott. E még meg volt, miután az előljáró a vasutállomásnál váltotta fel apró pénzre, csengő francziа arany volt. Itt sem volt tehát támpont, minden utazó, ki Olaszhonba megy, örömest szerez ily mindenütt kelendő pénzt. Ekkor megjegyezte az állomásfőnök, midőn látja, mily érdekkel viselteték Bieler a pénz iránt, hogy maga részére két érdekes aranyat ő is beváltott, és két porosz koronázási tallért. Ezeket a pap hozta neki, Graal a temetési költségeket nagyon gazdagon fizette meg ezüstpénzzel.

E felfedezés felette fontos volt. A koronázás, melyre e tallérok verettek, rövid idővel ezelőtt történt; akkor midőn Graal ezeket kiadta, még nagyon ritkák voltak, nehány nappal ezelőtt lettek nehány kegyelt személynek ajándékozva. Vannak emberek, kik büszkeségüket helyezik abba, hogy mindent a mi uj, divatos, mit az utolsó nap hozott, először birhatni óhajtanak és elveszték ahoz való kedvöket mihelyt az uj dolog minden napossá lett. Igy történik, hogy pénzritkaságokon nagy a kereslet azok megjelenésénél, rövid időn azonban az ily darabok elvesztik különös becsüket, forognak a piaczon és a tömeg alig látja meg. E szerint azon körülmény, hogy a csak rövid idővel előbb kiadott koronázási tallérok már az utas birtokában voltak, nem szolgáltatott ugyan bizonyságot, de mindenesetre azon gyanitást, — hogy az utas viszonyban van a fővárosból oly egyénekkel, kik ily pénzt legelőbb kaptak.

A fentforgó körülmények közt nem volt feltehető, hogy a Graal név alatt utazó ur alkalmilag a kocsiban vagy a vendéglőben váltotta volna a pénzeket egy harmadiktól.

(Folyt. köv.)

muel és Kocsis Sándor poklosteleki sertés-hajcsárok Nagyvárad közelében egy kondást borzasztóan összevertek. A tettesek elfogattak. **Esztergomban** egy 80 éves kántor nősült meg közelebb, miután még örököse nincsen. **Marosvásárhelyen** Milkovics Henrik százados agyonlőtte magát. **Abaujmegyében** Szinán egy hatvan éves aggastyánt rablók gyilkoltak meg.

Irodalom.

Losonczy László jeles költő megrendelési felhivást bocsátott ki egy csinos kötet költeményére. Előfizetési felhivása igy szól: Van szerencsém a t. olvasó közönséget ezennel értesiteni, miszerint „Dalok és szavalmányok“ czimü müveim közelebb megjelentek, és részint költeményeim teljesen elfogyott két kötetéből, részint a szépirodalmi lapokban elszórva megjelent, részint még ki nem adott verseimből, 234 lapon, 50 válogatott dalt, és 73 szavalmányt tártalmaznak. Egy példány ára 1 frt 30 kr. o. é. Fölkérem tehát jó barátimat ismerőseimet és nagyszámu volt kedves tanitványaimat, hogy, miután jelen mü könyvárusi boltokba adatni nem fog, arra minél több pártolót szerezni, s azt akár a pénz előleges beküldése akár utánvét mellett, Losonczy Gyulánál, mint a mü kiadójánál, Czegléden, minél számosabb példányban megrendelni szíveskedjenek. Kelt Czegléden, decz. hó 5-én. Tisztelettel Losonczy László. A jeles költő e müvét melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

UJDONSÁGOK.

* **Halálozás.** Dely Mátyás városi állatorvos neje tegnapelőtt rövid ideig tartott szenvedés utan jobblétre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei Nádudvaron ma délután adattak át az örök nyugalomnak. Béke poraira!

* **Lótartók figyelmébe.** Magyarország területén szórványosan, a lovak közt, egy a gazdaközönség előtt még eddig ismeretlen betegség, t. i. az ideg bénaság fejlődött ki, mely betegség az abba beleesett lovat szélhüdéshez hasonló kórtünetek között néha hetekig, néha hónapokig elgyengitve használatlanná teszi és végképen elpusztitja. Ezen betegség megvizsgálására és elhárítása czéljából, a nagyméltóságu földmivlés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium, egyetértve Debreczen sz. kir. város tekintetes tanácsával, Simonffy Imre királyi tanácsos és polgármester urnak — a gazdaközönség javát czélzólag tett buzgó közbenjárása folytán, egy vegyes bizottságot alakitott. Ezen bizottságnak tagjai a m. kir. minissterium részéről: Szalabéri Horváth János táborunok, és a m. kir. ménesintézetnek katonai főigazgatója és a bizottság elnöke Dr. Varga Ferencz, Dr. Czakó Kalmán, Dr. Thánhoffer Lajos a budapesti kir. állatorvos-tanintézet nyilvános rendes tanárai; Matinszoka József. cs. királyi főállatorvos Nagy-Kőrösön. A debreczeni m. kir. méntelep részéről Mencsik Károly főállatorvos, Oláh főhadnagy, Debreczen város hatósága részéről Körner Adolf főkapitány, Csáky Gergely gazdasági tanácsnok, Szücs Mihály város gazda, Dely Mátyás első, Vértessy István második állat orvos; a gazda közönség részéről Koszorus Lajos, Nánásy Ferencz és Jámbor Ferencz. Ezen bizottság a folyó év deczember 15-én vasárnap délelőtt 10 órakor a nagytanácsteremben, a lóbetegség ügyében a gazda közönség érdekéből minden irányban felvilágositó és oktató nyilvános értekezletet fog tartani, melyre a városi ló tartó gazdákat általtam; és a gazdasági egyesületnek és a ló tenyész bizottmánynak minden tagjait különösen és tisztelettel meghivom. Kelt Debreczenben 1878. deczember 14-én Koszorus Lajos. Debreczen városi ló tenyész bizottmányi elnök.

* **Tegnap este** a főiskolai physikai szertárban megtartatott a második jótékonyczélu előadás és pedig ezuttal már meglehetős számu közönség előtt. A magyarázatot Nagy Pál tanár ur tartotta s előadta a villámdelej hatását s az ezzel eleitől fogva tett kisérleteket a Morseféle táviró felfedezéséig; majd bemutatta az ujabban feltalált „Telephont“ s magyarázta a „Mikrophont“ is. Fokonként jött az ókori kisérletekről és találmányokról a mint azok lassanként tökéletesitettek egész a mai időkig. A kitünő magyarázatot s mutatványokat igazi élvezettel hallgató közönség a tanár urat zajosan megéljenezte. Valóban élvezetes estétől fosztja meg magát ki elmulasztja megtekinteni ez előadásokat.

* **A nőtlen urak** által tegnap este a „Korona“ vendéglőben rendezett tánczestély — mint másoktól hallottuk — meglehetősen sikerült. Másoktól hallottuk, mert ámbár szerkesztőségünk kapott meghivót az estélyre, de a mengyiben ennek rendezésénél principiumként az mondatott ki, hogy ez estélyekre „a helybeli izraelita családok nem hivatnak meg:“ szerkesztőségünk egy tagja sem akart vállalkozni egy olyan körben való részvételre, melyben az aristokratikus szellem ily irányban kezd meghonosulni. Tiszteljük a haladás korát, müködésünk kezdetén magunk is ezt tüztük ki elvül; de engedelmet kérünk, ha mai napság ilyen történetik, midőn pedig szeretünk mindenkor a XIX-ik szazadra hivatkozni; akkor meddő minden törekvésünk, mert ha mondja is valaki, sem hiszi el senki, hogy a XIX-ik század végét éljük. Ha ez valamely kis falucskában történik, bizonyára szót sem emelünk e tárgyban; de hát Debreczenben történt, a hol tudományt és miveltséget terjesztő hires collegium létezik, hol a müveltség fejlesztése czéljából Thaliának diszes csarnokot emeltek, a hol tehát ily eljárás, a város közönségének értelmi fejlettsége ellen elkövetett sértést képez. Mily itéletet fog mondani Debreczenről a külföld ha erről értesül? Bizonyára nem a leghizelgőbbet.

* **Szinházi müsor.** Szinházunkban holnap 15-én adatik: Tündér-fátyol, 16-án Vereshaju, népszinmü, 17-én Törökné jutalomjátékául: Az idegen nő, dráma, 18-án Angot, operette, 19-én Fourchambolt család, dráma. 20-án: A kivánesiak és a miniszterelnök szobájában, ez alkalommal a női négyes is közremüködik. 21-én Kis menyecske, operette.

* **Hintsük a járdát.** Járdáink sikossága miatt a balesetek napirenden vannak. Bizony nem ártana a háztulajdonosok részéről egy kis intézkedés a járdának fürészporral vagy homokkal behintése iránt, mely mindössze sem nagy fáradságba, sem sok pénzbe nem kerülne.

* **Szabaduljon a pénztől** (— akinek t. i. — van,) mert a jövő értől kezdve uj bankjegyek jelennek meg, s az egy és öt forintos bankjegyek kivétetnek a forgalomból.

* **Három kis darab** került szinre tegnap. „Az ezredes leánya“ czimü egy felvonásos dramolette, melyet Beresényi Béla irt, a közönség osztatlan tetszésével találkozott. A darab meséjének ügyessége, és a főszereplők — Törökné és Mándoky — minden tekintetben kitünő játéka, sokáig emlékében fog élni a közönségnek. — Ezt követte „A kék szoba“ czimü egy felvonásos vigjáték Berczik Árpádból, kinek mesteri tolla e csekély tárgyból oly élénk kis vigjátékot teremtett, mely sokáig képes lesz magát fenntartani. Ebben is Törökné és Mándoky tüntek ki; Benedek játéka is dicséretet érdemel. Végül adatott a „Vadászok“ czimü operette. A közönség teljes megelégedéssel távozott az előadásról, azon hitben, hogy e kitünő apróságokat rövid idő mulva ismét láthatja.

* **Jogász-bál ügy.** Miután a mai napon a bálbizottsági jegyzőségről leköszöntem, s bizottságból kiléptem, sietek a n. é. közönség azon t. tagjainak. — a kik nálam páholyt és zártszéket előjegyeztetni szivesek voltak, — tudomásul hozni, miszerint előjegyeztetésök Halmágyi Oszkár elnökhöz tétetett át. A további előjegyeztetések a bálbizottság irodájában (egyhaztér 816. sz.) a hivatalos óra alatt (naponként 3—4-ig), ideiglknesen ő általa eszközöltethetők. Debreczen, 1878. deczember hó 14-én. — Látzló Gyula, s. k.

* **Borzasztó halál.** Uj-Aradon egy Tiefenbacher nevü 13 éves molnárinas, ki Grünwald Zsigmond uj-aradi hajó-malmában volt alkalmazva, borzasztó halállal mult ki. A gazda s legénye ugyanis eltávozván, a forgásban levő malmot a gyermek őrizetére bizták, a ki a malomköveket a forgókerékkel összekötő szijj becsatolása közben villámgyorsan bekapatott a malomgépezett által, mely szerteszét zuzta. Természetesen azonnal szörnyet halt a szerencsétlen gyermek.

A közönség köréből.*)

NYILATKOZAT.

A „Debreczeni Ellenőr“ legközelebbi 341-ik számában „Őszinte szavak“ czimü czikkben az én csekély személyem is par force a nyilvánosság terére hurczoltatván, azzal vádoltatom, hogy a közelebbi választás alkalmával, nekem több száz darabra menő ezüst tallér adatott át, s hogy én Bódogh Albert mellett erősen korteskedtem.

Midőn ezen vádat mint teljesen valótlant visszautasitom, azt aljas rágalomnak mondom, s az ilyen eljárást midőn valakinek neve, meghizhatlan informátiok alapján ártatlanul a nyilvánosság terére hurczoltatik egyszerüen irodalmi szemérmetlenségnek nevezem, egyidejüleg figyelmeztetnem kell a „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztőjét, hogy egy politikai lap szerkesztése egyátalában nem novella irás, és neki nem szabad holmi hánytvetett szabadelvü csaplártól származó álhirekkel saját pártját blamiroznia.

Különben egyszer mindenkorra: si tacuisses philosophus mansisses.

Kelt Debreczenben, 1878. decz. 14.

Furman Frigyes,
ügynök.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

Kitünő minőségü
Ananás, Jamaikai, Angol és BRAZILIAI
RUMOT,
chinai és orosz
THEÁKAT,
franczia és angol
THEA KENYEREKET,
FRANCZIA és BELHONI
LIKÖRÖKET,
eredeti franczia
PEZSGŐ BOROKAT
mérsékelt árban ajánl
(441.) **Geréby Fülöp.**

HIRDETÉS.

A szegedi első zenekar Pátz János vezetése alatt Bécsbe körutat szándékozván tenni, Debreczenbe érkezve itt két előadást rendez. Az első zeneelőadás holnap vasárnap este a „Korona“ vendéglőben, — a másik hétfőn este szintén a „Korona“ vendéglőben tartatik.

Melyre felhivatik a t. közönség figyelme.
(452.)

27 **27 krajczárért** 27
és olcsóbban gyermek-játékok,
KARACSONYI és UJÉVI
ajándékoknak
sok más, még nem létezett olcsó árban bel- s külföldi czikkek, nagyválasztékban kaphatók **Baum Miksa,**
bécsi-gyári raktárában.
27 27

EPILEPSIE
(nehézkór) levél utján gyógyittatik dr. KILLISCH különleges orvos által Drezdában, Neustadt.
Eddig több mint 11,000 eset gyógykezelve. (407)

Gyermek-játék raktár.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, miszerint raktáromban nagyválaszték van mindennemü

KARÁCSONYI JÁTÉKBAN,
fiuk és leánykák részére

a legjutányosabb árak mellett.

Magamat a nagybecsü közönség szives pártfogásába ajánlom.

Tisztelettel
Swoboda József,
piacz- és Teleky-utcza sarkán.
(443.)

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém tudatni a nagyérdemü férfi közönséggel, hogy a Hajduház alatt csapó-utcza szegletén, csinosan berendezett borotvaló és haj nyiró üzletet nyitottam, melyet is ajánlok a t. férfi közönség becses pártfogásába.

Tisztelettel
Kaliczky József.
(451.)

Gyapju takarók, ló-pokróczok,

matráczok- paplanokat;
ugyszintèn valódi rumburgi
és mindennemü vásznakat, valamint
saját gyártmanyu kèsz
FEHÉRNEMÜEKET
nagyválasztékban és igen jutányos áron ajánl
(339.) **Kunz József és Társa.**

Karácsonyi ujévi
és
menyegzői ajándékokul

Terrakotából olcsó fényüzési czikkek, virágvázák, virág-cserepek, czukortartók, tintatartók, porczellán diszáruk, dohányzó eszközök stb.

Háztartási czikkek és thea, kávé, ozsonnakészletek, fényezett bádog tálczák, czukorszelenczék

Brittania és alpacca
kávès, evő, leveses, tejmerítő és zöldséges kanalak,
Késes, evőeszközök,
PETROLEUM-LÁMPÁK
és ahoz tartozó mindenféle kellékek.
FALI- és TOILETTE-TÜKRÖK.
A legjutányosabb gyáriárak mellett ajánlja
FRÖHLICH FÜLÖP.
Egészségi főzedények. Serpentinből zsiros fazekak.
(444.)

A legjobb
levélpaipr és boriték
névvel vagy monogrammal,
az alábbi olcsó áron kapható és pedig:
1000 darab negyedrétü levél czimfeliratttal, 1000 darab hozzávaló szürke vagy sárga boritékkal 9 forint.
1000 db. ugyanolyan vastagabb és finomabb 11 frt.
1 elegans szekrény finom levélpapirral és boritékkal, izléses monogrammal, szines nyomásban 90 kr.
1 elegans szekrény, legfinomabb szines levélpapir és boritékkal, monogrammal 1 frt 10 kr.
100 drb látogatójegy 40 krtól 1 forint 50 krig.
1000 db. negyedrétü számla czimfeliratttal 9 frt.
1000 db. nyolczadrétü szamla czimfeliratttal 4 frt 50 kr.
1 általános előjegyési naptár ügyvédek és jegyzőknek különösen akalmas 75 kr.
Nagyobb megrendeléseknél, jelentékenyen olcsóbban. Küldemények nyomtatványoknál az összeg beküldése egyébb czikkekuél utánvéttel eszközöltetnek.
Czim: **Papier-Confection und Druksorten Versendungs Depôt:**
BÉCS, I. WOLLZEILE 3.

Üzletbeszüntetès végett
önkèntes vègkiárulás.

Van szerencsém tudatni, miszerint üzletemmel végképpen felhagyni magamat elhatározván, az abban jelenleg létező összes arany és ezüst ékszert önkéntes végeladás utján igen jutányos árban elárusitom.

Mire a t. cz. közönséget tisztelettel meghivom.

Forgách Károly
üzlethelyiség piacz-utcza Br. Josinczyné háza alatt, Hungáriával szemben.

Mindenkinek oda ajándékozzuk

a legszükségesebb **házi eszközöket**, u. m.: **kávès- és evőkanalakat, késeket és villákat**, stb. stb.

A mostanában megbukott nagy británia ezüst gyár csődválasztmányától felszólittottunk, hogy a nálunk raktáron levő valamennyi británia ezüst-árukat a csakély fuvar- és munkadij negyedének megtérítése mellett **elajándékozzuk.**

A minden egyes czikknél kiirt árnak beküldése, avagy utánvétele mellett csupán az Angolországból Bécsig járó szállitási dij és a munkadij egy csekély részének megtérítése mellett mindenki a következőket

ingyen kapja.

6 darab británia-ezüst **evőkanál.** 6 darab ugyanily **kávèskanál**, összesen 12 darab, ezelőtt 6 frtba került, most mind a 12 darab . . . . . 1.95 kr.
6 darab británia-ezüst **asztali kès** angol acéléllel, továbbá 6 ugyanolyan **villa**, összesen 12 darab, mely ezelőtt 9 frtba került, most mind a 12 darab . . . . . 3.25 kr.
1 darab **tejszedő-kanál**, tömörsulyu, ezelőtt 3 frt, most . . . . . —85 kr.
1 darab **levesszedő-kanál**, legsúlyosabb faju, legjobb británia-ezüstből, ezelőtt 4 frt, most . . . . . 1.25 kr.
Ezenkivül diszes asztali gyertyatartók, páronkint 1 frt. 2.—, 2.50, 3.—; tálczák 50, 75, 80 kr., 1 frt. és 1.40 krjával; kávés vagy teás kannák á 2 frt, 2.50, 3.—, 4 frt; czukorfogók á 35, 50, 80 kr. és 1 frt; czukordobozok á 2, 2.80, 4.—, 5.50, 7 frt; czukorszórók á 25, 40, 75, 97 kr., 1 frt. ezüst- és olaj-caraffinák á 2.50, 2.80, 3.50, 4.75, 5 frt; vajdobozok á 75, 95, 1.70, 2.80, 3.25, 4.— és még számtalan tárgyak.

Különösen figyelemre méltó.

6 darab **asztali kès** legfiu. británia-ezüstnyellel, angol acéléllel.
6 darab ugyanolyan **villa**, 6 darab nehéz kitünő **evőkanál.**
6 darab ugyanolyan **kávèskanál**, összesen 24 darab, melyek ezelőtt 15 frtbn kerültek, most **összesen mind a 24 darab 4 frt. 50 kr.**

Mind az itt fölsorolt tárgyak a legfinomabb británia-ezüstből vannak készitve és azoknak fehéren maradásukért

15 évi jótállás vállaltatik.

Igyekezzek mindenki mogrendelését lehető leggyorsabban beküldeni, mivel előreláthatólag ily roppant olcsóság mellett, minden csakhamar el fog kelni. Czim és a cs. k. osztr. magyar tartományok egyedüli megrendelési helye: **a británia-ezüstgyár főraktára:**

Blau ès Kann
I. Elisabethstrasse 6.
(371.)

A közönség figyelmébe!

Id. Bánki Istvánnál a téli idény beálltával kapható:

paprikás füstölt szalonna,
fejér szalonna,
friss zsir, kolbász, disznósajt,

SONKA,

friss virstli, szafaládé és párisi virstli.

Mindezek Bánki István saját készitményei, s friss állapotban jutányos árért naponta kaphatók czeglédutczai üzletében. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.
(445.)

Védjegyzve Ajánljuk vüdve
Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2
csász. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
csász. királyi szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb
eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelmeit.

Kiadó tulajdonos: **Vértessi Lajos.**

Debreczen, 1878. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.